

JOSEP, LA CLAU DE TOT

CONXA ADELL I CARDELLACH

Nadal és la humilitat de tot un Déu fent-se home a totes. Nosaltres estem acostumats a demanar-li coses una vegada i una altra. Precisament aquest és el sentit de la paraula pregària: demanar una vegada i una altra, insistint tenaçment, tant si veiem possible que sigui atesa la nostra petició com no. En llenguatge col·loquial diem *no et facis pregar*.

Doncs bé, avui, en la primera lectura, és Déu qui s'avança i li diu al rei Acaz que demani el que vulgui i com vulgui: «Demana al Senyor, el teu Déu, un senyal prodigiós, tan avall com vulguis, a les profunditats del país dels morts, o tan amunt com vulguis, dalt al cel». Si fóssim nosaltres, ja començaríem a imaginar les mil i una peticions, enlluernadores o no. Però Acaz, sorprès per la novetat de l'oferta, diu que no en vol demanar cap, perquè no ho veu clar, i dona l'excusa de no voler temptar Déu.

El profeta Isaïes, que és el cronista dels fets, esclata: «Escolteu, doncs, casa de David: No en teniu prou de fer-vos pesats als homes que fins us feu pesats al meu Déu?». I continua anunciant que Déu mateix tria el senyal, un senyal ocult i encarà més sorprenent: «La noia tindrà un fill». Mai, mai, mai, no se'ns hauria acudit a nosaltres demanar que Déu es fes un com nosaltres, que el Déu totpoderós, gran i etern, es fes un nadó indefens i que nasqués com nosaltres. I això que nosaltres en tenim molta d'imaginació per a segons què!

L'evangeli parla de Josep. Hi havia una llei molt estricta quan una dona es quedava embarassada fora del matrimoni: la lapidació, encara avui vigent en vuit països de majoria musulmana. Però Josep és un home bo i no vol delatar la seva estimada Maria, no vol afavorir aquesta llei tan cruel.

Durant tota la seva vida Jesús ensenyarà a superar la llei inamovible segons les lectures dels entesos de l'època i de les èpoques anteriors. Però Josep, abans que se li aparegui l'àngel, avança aquesta manera de fer de Jesús. El detall és important: abans que se li aparegui l'àngel, perquè és un home bo.

L'àngel li fa perdre la por i el situa en el seu paper de pare de Jesús dient-li que és ell qui haurà de posar el nom de Jesús al seu fill. Curiosament, unes línies més avall, l'àngel recorda la profecia d'Isaïes quan diu: «"i li posaran Emmanuel", que vol dir Déu-és-amb-nosaltres».

Enmig de la seva nit fosca, Josep s'ho creu i es manté serè. Josep mai no va tenir un segon paper. A partir d'aleshores va ser el suport real de Maria i de Jesús, des de la sorpresa i des de la llibertat.